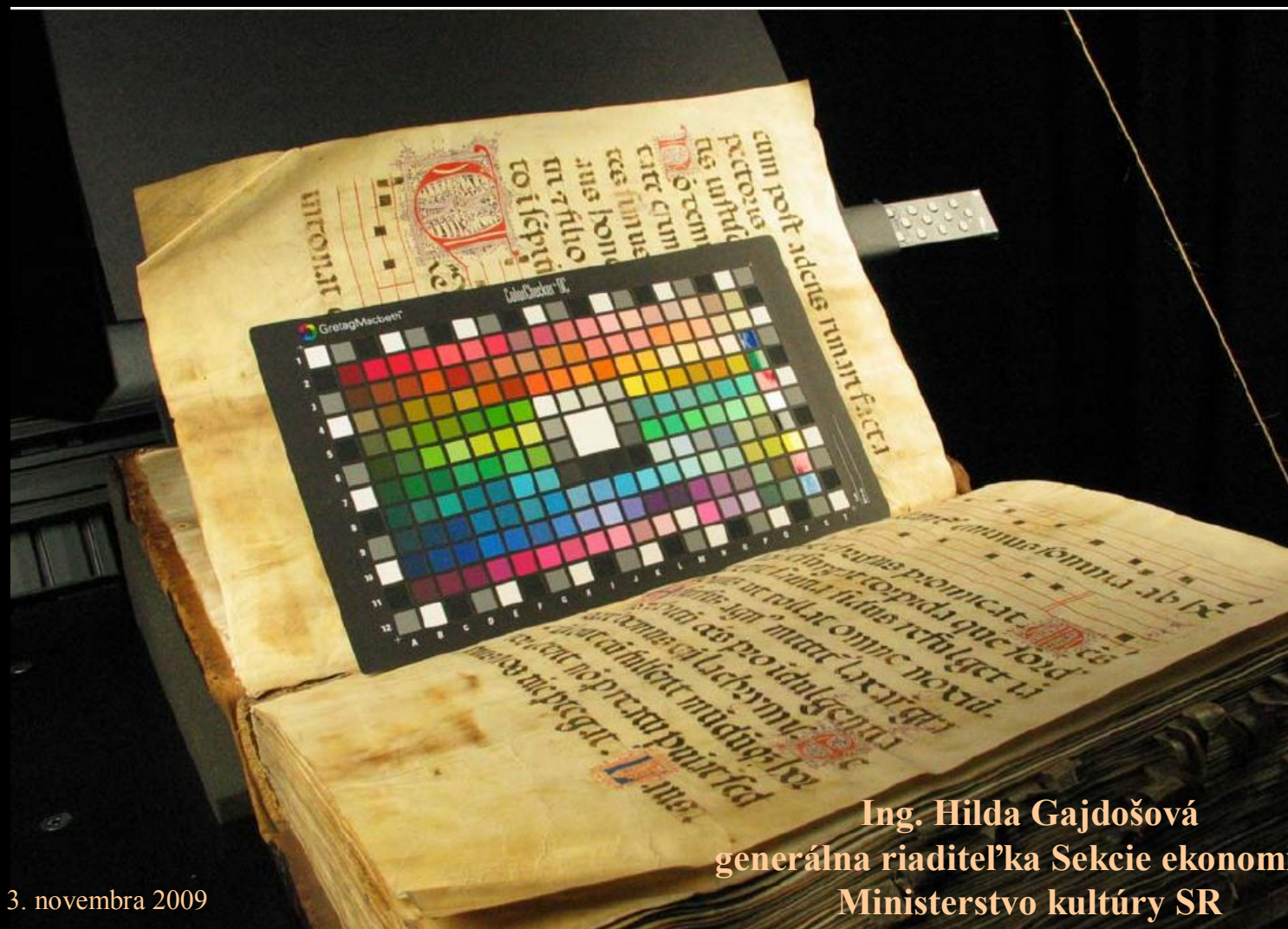

Stratégia rozvoja fondových a pamäťových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry v rezorte kultúry

3. novembra 2009

Ing. Hilda Gajdošová
generálna riaditeľka Sekcie ekonomiky
Ministerstvo kultúry SR

Stratégia rozvoja fondových a pamäťových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry v rezorte kultúry

- ◆ **Stratégia rozvoja fondových a pamäťových inštitúcií v rezorte kultúry (ďalej Stratégia MK SR) je spracovaná za účelom určenia postupov a systému v procese plnenia cieľov za podmienok definovaných v OPIS pre PO 2**
- ◆ **Stratégia MK SR rešpektuje doteraz známe kľúčové východiská a inštitucionálne zabezpečenie, najmä:**
 - Legislatívny rámec pamäťových a fondových inštitúcií
 - Programové a riadiace dokumenty OPIS, ktoré nadväzujú na kľúčové politiky a stratégie Spoločenstva, Lisabonskú stratégiu, iniciatívu i2010
 - Programový manuál OPIS
 - Priebežné výstupy ŠU schválené RO
 - Kompetencie a pôsobnosť riadiaceho orgánu OPIS – Úrad vlády SR
 - Kompetencie a pôsobnosť SORO pre OPIS PO 2 – samostatná Sekcia štrukturálnych fondov MK SR
 - Systém finančného riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 – 2013
 - Komplementarita s ďalšími Operačnými programami (napr. ROP - opatrenie 3.1. zamerané na zvýšenie kvality služieb poskytovaných pamäť. a fond. inštitúciami na miestne a regionálnej úrovni)
 - Vplyv na plnenie cieľov OPIS PO 1 (elektronizácia verejnej správy a rozvoj elektronických služieb) možnosťou sprístupňovať digitálne kultúrne dedičstvo prostredníctvom IKT verejnosti

6. 11. 2009

Stratégia rozvoja fondových a pamäťových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry v rezorte kultúry

- ◆ Stratégiu OPIS vytvárajú 4 prioritné osi a 7 opatrení
- ◆ V rámci OPIS PO 2 sú definované 2 opatrenia :

- 2.1 Zlepšenie systémov získavania, spracovania a ochrany obsahu zo zdrojov pamäťových a fondových inštitúcií
- 2.2 Digitalizácia obsahu pamäťových a fondových inštitúcií, archivovanie a sprístupňovanie digitálnych dát

Stratégia MK SR nadväzuje na stratégiu OPIS, ktorá vychádza z integračného konceptu, ktorý je postavený na komplexnej analýze stavu informatizácie na Slovensku, ktorá poukazuje na hlavné nedostatky informatizácie, ktoré sa prejavujú aj v pamäťových a fondových inštitúciách. Preto je implementácia Stratégie MK SR postavená **na individuálnych projektoch – národných projektoch ako kľúčových integračných nástrojov.**

(Národné projekty sú projekty nespádajúce do kategórie veľké projekty, realizované vopred určeným subjektom s výsledkami využívanými na celom území cieľa Konvergencia, resp. na území celého Slovenska. Národné projekty majú investičný a neinvestičný charakter)

Stratégia MK SR obsahuje špecifický projekt čím rešpektuje zabezpečenie horizontálnej priority – marginalizované rómske komunity – **projekt multifunkčného knižnično- informačného centra – výstavba depozitov budovy ŠVK v Prešove a dokumentačno – informačného centra rómskej kultúry ako odborného pracoviska**

Stratégia rozvoja fondových a pamäťových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry v rezorte kultúry

Stav informatizácie kultúry je v súčasnosti vo všeobecnosti nedostatočný.

V oblasti kultúry vzniklo niekoľko nosných informačných systémov ako **KIS3G, CEMUZ, CEDVU, AISOP.**

Významnou iniciatívou MK SR je vytvorenie **Digitálneho informačného systému – Slovakiana**, ktorý, ako integrovaný informačný systém, umožní prepojenie existujúcich IS v pamäťových a fondových inštitúciách a prezentáciu digitálnej podoby kultúrneho dedičstva. Bude predstavovať národný kontaktný bod a prepojenie na európsky portál **Europeana**.

V súčasnosti prechádza MK SR z pilotného riešenia tohto nosného IS do produktívnej prevádzky. Riešenie tohto významného projektu, nielen pre rezort kultúry ale pre všetkých správcov a vlastníkov kultúrneho dedičstva, zabezpečuje špeciálna pracovná skupina zriadená Radou ministra kultúry pre informatizáciu a digitalizáciu.

Slovakiana bude zabezpečovať podporu digitalizácie, dlhodobej archivácie a ochrany digitalizovaného obsahu, správy metadát a centrálnych registrov, prezentáciu kultúrneho dedičstva a nadviaže na sieť digitalizačných pracovísk.

Stratégia rozvoja fondových a pamäťových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry v rezorte kultúry

Metodológia

Na Slovensku neexistuje politika ani jednotné pravidlá digitalizácie

Stratégia MK SR sa opiera o závery analýzy obsiahnuté v OPIS, ktoré poukazujú na nedostatočné prepojenie jednotlivých služieb verejnej správy. **Koncept efektívnej elektronizácie predpokladá, že informačné a organizačné systémy verejnej správy budú štandardizované a vzájomne prepojené.** Len 8 % e-služieb má komunikačnú (interaktívnu) a 23 % transakčnú (kompletné vybavenie záležitosti) funkciu. To súvisí s tým, že kvalita IS verejnej správy je negatívne poznačená vysokou mierou rôznorodosti implementovaných riešení v jednotlivých organizáciách. Cca 57% existujúcich a plánovaných IS VS nie je interoperabilná. Iba 22 % IS ÚOŠS je interoperabilná vnútorne.

Situácia v rezorte kultúry je obdobná !

Uvedené nedostatky ako aj absencia jednotných pravidiel pre digitalizáciu boli dôležité k tomu, aby sa dospelo k rozhodnutiu o spracovaní jednotnej metodiky digitalizácie. Táto úloha sa v súčasnosti rieši a dotvára sa jedinečné know-how v oblasti digitalizácie kultúrneho dedičstva, ktorým sa môže SR prezentovať. V rámci tohto procesu bolo nevyhnutné brať do úvahy v súčasnosti platné štandardy, smernice, predpisy (uvedené v Stratégii MK SR)

Metodickým nástrojom na návrh, implementáciu, prevádzkovanie a trvalú udržateľnosť aktivít sú príručky MINERVA (napr. Príručka pre dobrú prax projektov digitalizácie, Zásady kvalitného kultúrneho webového sídla, Technické predpisy tvorby digitálneho kultúrneho obsahu, pripravujú sa odporúčania ohľadom práv duševného vlastníctva)

Stratégia rozvoja fondových a pamäťových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry v rezorte kultúry

Programový manuál OPIS definuje oprávnených prijímateľov pre opatrenie 2.1. a opatrenie 2.2.

Opatrenie 2.1.

◆ Verejný sektor:

- ◆ 321 Rozpočtová organizácia a jej zariadenia
- ◆ 331 Príspevková organizácia
- ◆ 332 Organizačná zložka príspevkovej organizácie s odvodenou právnou subjektivitou

◆ Verejno-súkromné partnerstvá:

- ◆ 701 Združenie (zväz, spolok, spoločnosť, klub ai.)
- ◆ 119 Nezisková organizácia

Opatrenie 2.2.

◆ Verejný sektor:

- ◆ 321 Rozpočtová organizácia a jej zariadenia
- ◆ 331 Príspevková organizácia
- ◆ 332 Organizačná zložka príspevkovej organizácie s odvodenou právnou subjektivitou

◆ Verejno-súkromné partnerstvá:

- ◆ 701 Združenie (zväz, spolok, spoločnosť, klub a i.)
- ◆ 119 Nezisková organizácia
- ◆ 121 Akciová spoločnosť

Stratégia rozvoja fondových a pamäťových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry v rezorte kultúry

Aproximatívne údaje o počtoch zbierok a objektov

(vrátane duplicít prípadne multiplicít)

(Zdroj: Keškult MK SR 2007, ŠÚ SR, PÚ SR)

Knižnice (všetky druhy)	42 314 974 ks
Galérie	164 013 ks
Múzeá	15 629 130 ks
Pamiatky	69 160 ks
Archívy	182 293,33 b.m
Národný filmový archív	viac ako 3 546 filmov, 14 237 470 m
Archív STV	29 000 hod. film. záznamy, 67 000 hod. videozáznamy, 4 900 hod. zvuk. záznamy
Archív SRo	19 780 nahrávok, z toho 45 000 min. na CD, 2 500 b.m.

Stratégia rozvoja fondových a pamäťových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry v rezorte kultúry

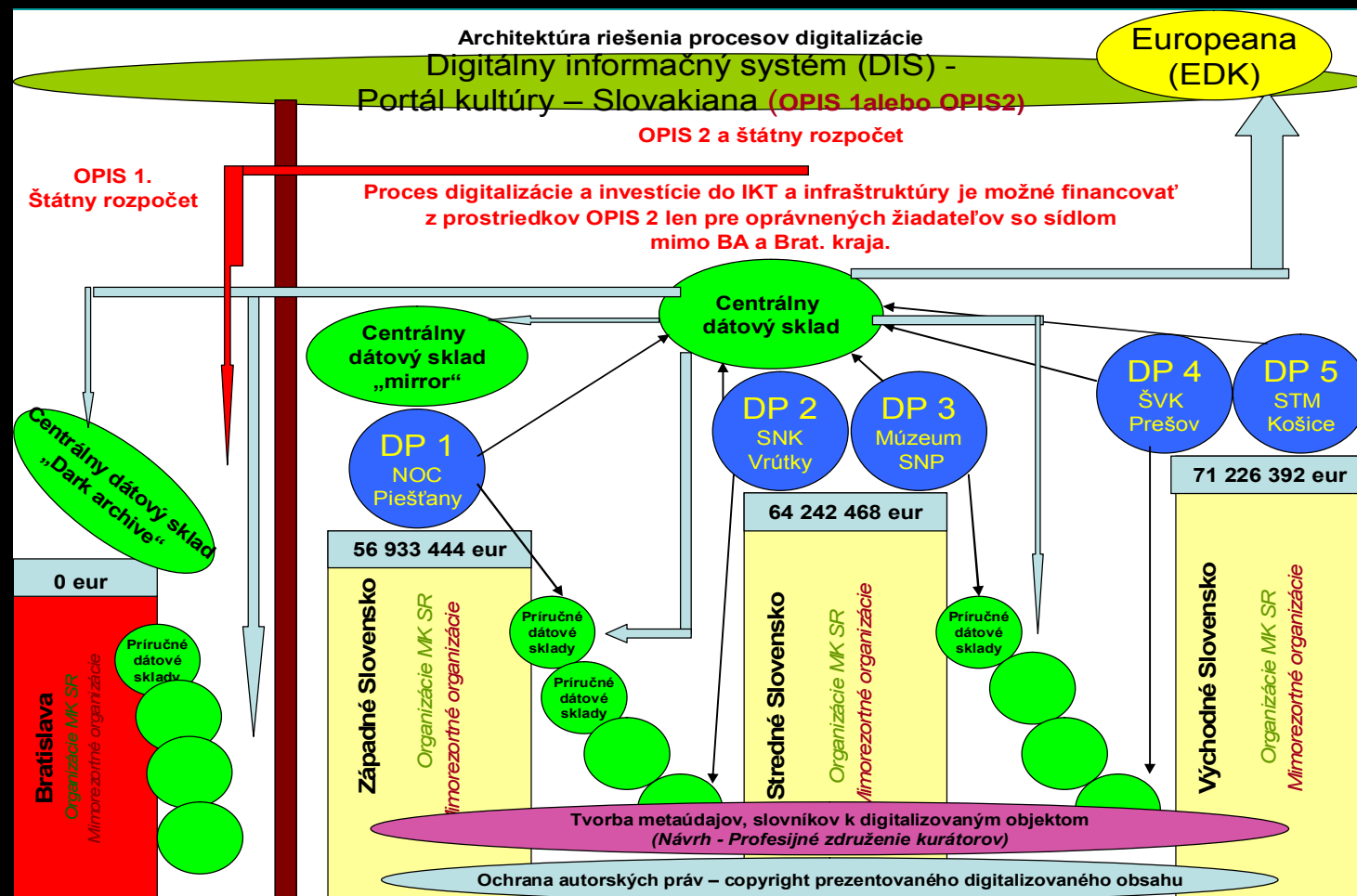
Kvantifikácia niektorých cieľov OPIS pre 2. PO - Indikátory pokroku

Indikátor	jednotka	2007	2008	2009	2013
Podiel zverejneného zdigitalizovaného obsahu PFI z celkového obsahu PFI	%	0	0	2	30
Počet on-line dostupných služieb v kultúre	počet	0	0	1	5
Počet zdigitalizovaných objektov (obrazy, textové dokumenty, zvukové záznamy, audiovizuálne záznamy, 3D objekty)	počet v tis.	142,3	156	250	3 433,5
Počet vytvorených pracovných miest	počet	0	0	80	350
Podiel používateľov elektronických služieb v kultúre na celkovom počte internetovej populácie	%	0	0	1	25
Počet vytvorených špecializovaných digitalizačných pracovísk	počet	0	0	1	5

Stratégia rozvoja fondových a pamäťových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry v rezorte kultúry

V nadväznosti na východiská, ciele, úlohy, podmienky obsiahnuté v základnom dokumente OPIS bola spracovaná nasledovná architektúra procesov digitalizácie a možného finančného krytia

Stratégia rozvoja fondových a pamäťových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry v rezorte kultúry

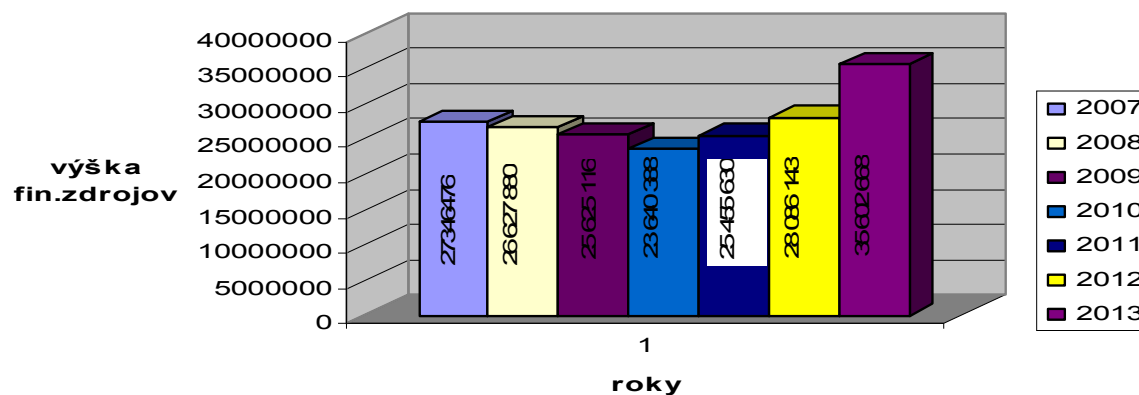

Stratégia rozvoja fondových a pamäťových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry v rezorte kultúry

Finančný plán OPIS pre prioritnú os 2 a zdroje financovania

V €	Financovanie Spoločenstva	Prostriedky zo štátneho rozpočtu členského štátu	Celkové financovanie	Podiel spolufinancovania
Prioritná os 2	163 541 958	28 860 346	192 402 304	85%

Alokácia celkových zdrojov OPIS II. podľa rokov 2007 - 2013

Stratégia rozvoja fondových a pamäťových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry v rezorte kultúry

V Stratégii MK SR definujeme ciele, priority, úlohy, postupy a subjekty

Strategické ciele sú okrem iných, nasledovné :

- ◆ Prekonať rozdielny inštitucionálny prístup presadzovaním národnej stratégie za účasti všetkých zainteresovaných subjektov
- ◆ Zabezpečiť dosiahnutie interoperability IS
- ◆ Realizovať a rozvíjať produkčné prostredie pre IS – Slovakiana
- ◆ Získať najvyspelejšie technológie digitalizácie a orientovať sa na perspektívne štandardy, tvorbu metadát, on-line prístupu a dlhodobého archivovania
- ◆ Usilovať sa o konzistentnú národnú politiku digitalizácie
- ◆ Zabezpečovať rozvoj e-culture, e-commerce, e-government
- ◆ Podporovať interakciu so sektorom vedy, výskumu, a podnikateľským sektorom
- ◆ Zostaviť pracovné skupiny zo zástupcov MK SR, vybraných národných inštitúcií a dodávateľov služieb v oblasti digitalizácie, ktoré budú predkladať návrhy Rade ministra kultúry pre informatizáciu a digitalizáciu
- ◆ Dosiahnuť digitalizáciu rozhodujúcich prvkov slovacikálneho dedičstva SR
- ◆ Posilniť koordináciu zo strany MK SR a presadzovať silnejšie prepojenie medzi digitalizačnými iniciatívami, systémami a projektmi
- ◆ Pokračovať v snahe o prekonávanie fragmentácie a duplikácie digitalizačných aktivít
- ◆ Zabezpečiť vedúce postavenie národných pamäťových inštitúcií
- ◆ Prispieť k zvýšeniu zamestnanosti, trvalo udržateľnému rozvoju regiónov a k budovaniu znalostnej spoločnosti

Stratégia rozvoja fondových a pamäťových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry v rezorte kultúry

V Stratégii MK SR definujeme ciele, priority, úlohy, postupy a subjekty

Hlavné úlohy a postupy digitalizácie sú nasledovné:

- ◆ **Vytvorenie siete 5 digitalizačných pracovísk** v organizáciách v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR, s rozšírením pôsobnosti v zriaďovacej listine – úloha DP bude spočívať v kontraktnej, manažérskej rovine pre partnerské organizácie v rezorte a mimo rezortu na stanovenej agregovanej úrovni, bude žiadateľom o NFP
- ◆ Iniciovať zriadenie **Profesijného združenia kurátorov** pre tvorbu metadát, riadených slovníkov, tezaurův z radov odborníkov z organizácií s kultúrnym, vedeckým, výchovným poslaním, prostredníctvom samostatného NP
- ◆ Zabezpečenie **ochrany autorských práv**, prostredníctvom samostatného NP pred začatím procesu digitalizácie a pred prezentáciou digitálneho obsahu prostredníctvom portálu s cieľom realizovať ekonomickú hodnotu obsahu vhodným spôsobom
- ◆ **Koordinovať** špecializované projekty digitalizácie na národnej úrovni z pozície MK SR a koordinovať využívanie verejných zdrojov (štrukturálne fondy, štátny rozpočet)
- ◆ Zabezpečiť **realizáciu predmetu základných zmlúv s dodávateľmi** – partnermi v oblasti jednotlivých NP

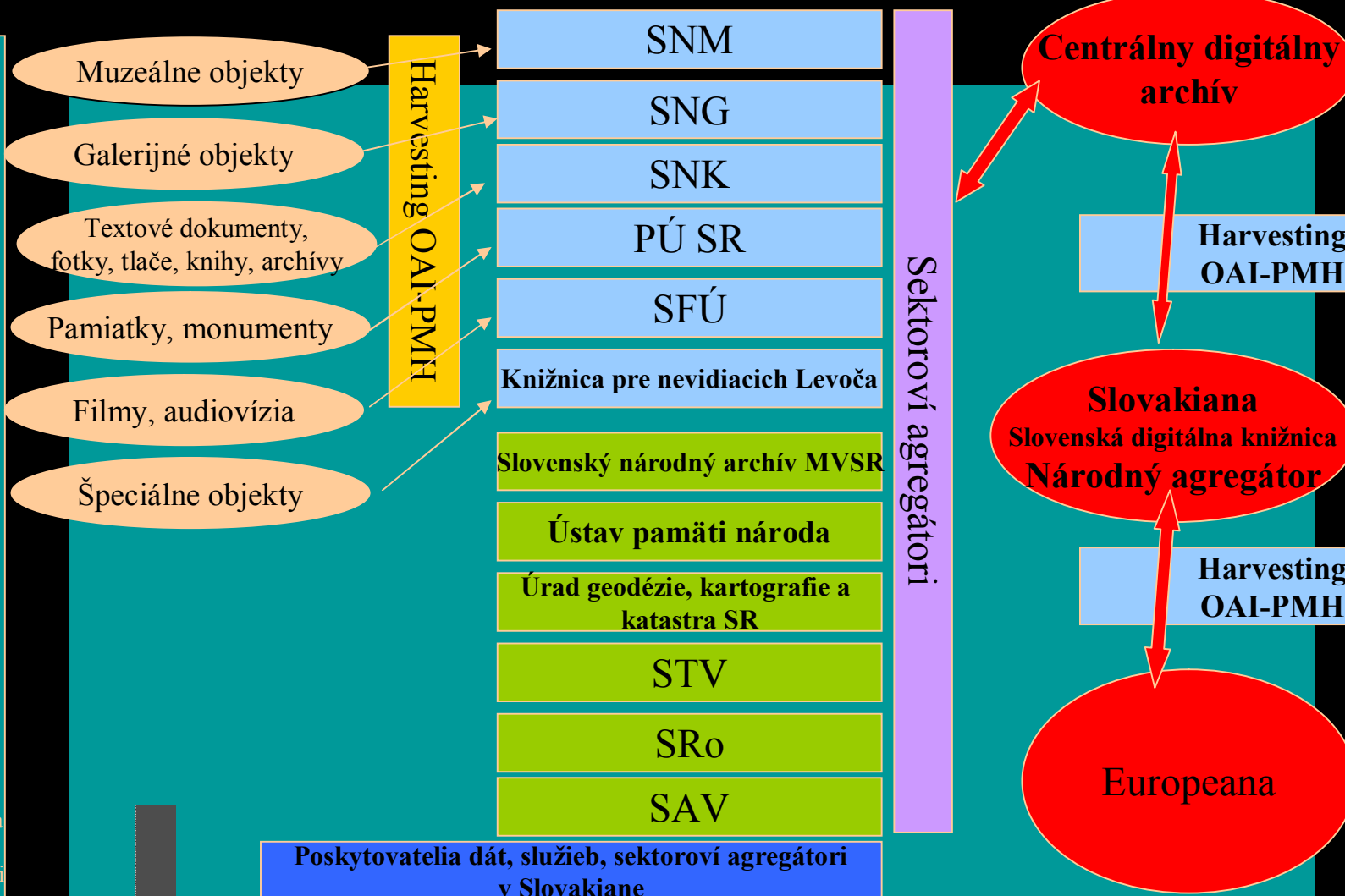
Stratégia rozvoja fondových a pamäťových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry v rezorte kultúry

Navrhujeme nasledovnú štruktúru digitalizačných pracovísk (DP) a ich zameranie:

- ◆ **DP NOC Piešťany** – univerzálne digitalizačné pracovisko pre digitalizáciu objektov kultúrneho dedičstva v správe organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR v Bratislave, resp. mimorezortných organizácií, avšak s primárnym určením digitalizácie audiovizie (filmový materiál, video materiál, zvukový materiál, mikromédií, záznamy vysielania televízií a rádii, zhmotnené materiály kultúrno – osvetovej činnosti, dokumentačné materiály).
- ◆ **DP SNK Vrútky** – špecializované digitalizačné pracovisko pre digitalizáciu textových dokumentov (textové dokumenty, viazané textových dokumenty, archívne materiály, katastrálne mapy a pod.), vrátane preddigitalizačnej fázy – konzervátorské a preparátorské pracovisko pre odborné ošetrovanie, konzervovanie a reštaurovanie špecializovaných fondov historických dokumentov pred samotným procesom digitalizácie, deacidifikácia lignocelulóзовých nosičov informácií.
- ◆ **DP Múzeum SNP Banská Bystrica** – digitalizácia objektov (obrazových objektov, malých 3D objektov – galerijné, muzeálne zbierky).
- ◆ **DP ŠVK Prešov** – digitalizácia textových dokumentov a obrazových objektov a malých 3D objektov (textové dokumenty, knihy, archívy, galerijné, muzeálne zbierky).
- ◆ **DP Slovenské technické múzeum Košice** – digitalizácia veľkých 3D objektov (nehnutelné kultúrne pamiatky).

Stratégia rozvoja fondových a pamäťových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry v rezorte kultúry

Bibiana
Divadelný ústav
Hudobné centrum
Literárne inf. centrum
Lúčnica
Ifjú Szivek
Múzeum SNP B.Bystrica
Národné osvetové centrum
Divadlo Nová scéna
Pamiatkový úrad SR
CSO MK SR
Slovenská filharmónia
Slov.kniž.nev.Levoče
SNG
SNK
Slov.ústr.hvezd.Hurbanovo
Slovenské centrum dizajnu
SND
SNM
STM Košice
SFÚ
SLUK
Štátna filharmónia Košice
Štátna opera B.Bystrica
ŠVK Prešov
ŠVK Košice
ŠVK B.Bystrica
Štátne divadlo Košice
Štátny komorný orch. Žilina
UKB
Ústav pre vzťahy št. a cirkvi
ÚĽUV

Stratégia rozvoja fondových a pamäťových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry v rezorte kultúry

Rámec národných projektov

1. Projekt multifunkčného, knižnično-informačného centra zameraný na marginalizované rómske komunity (MRK), prostredníctvom ktorého sa realizuje výstavba depozitov ŠVK Prešov
2. Zabezpečenie deacidifikácie lignocelulóзовých nosičov informácií v pamäťových inštitúciách, priamo súvisiacej s digitalizáciou – deacidifikačné pracovisko – s perspektívou trvalej udržateľnosti formou vybudovania technologického zázemia pre konzervátorský priemysel na Slovensku – aplikácia výsledkov štát.výskum.úlohy
3. Zabezpečenie dlhodobej archivácie a ochrany digitálneho obsahu, správa a sprístupňovanie digitálneho obsahu - zriadenie centrálnych dátových skladov a on-line služieb
4. Elektronizácia a obnova pamäťových a fondových inštitúcií - vybavenie organizácií rezortu kultúry IKT, zriadenie lokálnych dátových skladov, podpora manažmentu súvisiaceho s riadením systémov získavania, ochrany, spracovania, správy a sprístupňovania obsahu
5. Aktualizácia metodických manuálov pre získavanie, spracovanie, ochranu a využitie poznatkov a digitálneho obsahu – **prierezový projekt v rámci digital. projektov**
6. Projekt ochrany autorských práv a práv súvisiacich s autorským právom digitalizovaného a prezentovaného digitalizovaného obsahu – e-commerce – **prierezový projekt v rámci digital. projektov**
7. Projekt pre tvorbu deskriptívnych metadát, národných riadených slovníkov, tezaurov – **prierezový projekt v rámci digitalizačných projektov**
8. Projekt digitalizácie textových dokumentov a knižných zbierok (knižnice, archívy, dokumentačné zdroje vrátane textových prejavov nehmotného kultúrneho dedičstva a tradičných zručností)
9. Nákup informačných zdrojov a práv text.dokumnetov a knižných zbierok - zdigitalizovaných a digitálnych objektov (digitally born)
10. Projekt digitalizácie muzeálnych zbierok a nákup informačných zdrojov a práv - zdigitalizovaných objektov a reštaurátorské práce

Stratégia rozvoja fondových a pamäťových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry v rezorte kultúry

Rámec národných projektov

11. Projekt digitalizácie galerijných zbierok a nákup informačných zdrojov a práv - zdigitalizovaných objektov a reštaurátorské práce
12. Projekt digitalizácie kultúrnych pamiatok, monumentov a nákup informačných zdrojov a práv - zdigitalizovaných objektov a reštaurátorské práce
13. Projekt digitalizácie národného filmového archívu, archívu televízneho a rozhlasového vysielania, reštaurovanie a postprocessing filmových materiálov a nákup informačných zdrojov a práv - zdigitalizovaných a digitálnych objektov (digitaly born)
14. Projekt uchovania, ochrany a konverzie hmotných a nehmotných prejavov, materiálnych a duchovných stránok regionálnej kultúry a marginalizovaných skupín, tradičných zručností, remesiel a ľudovej kultúry
15. Projekt mapovania a digitalizácie objektov slovenských autorov v zahraničí
16. Sprístupňovanie digitálneho obsahu, zabezpečenie on-line služieb prostredníctvom SW aplikácie ako prezentačnej vrstvy – Slovakiana

Kvalifikácia projektov

Konsenzuálne riešenie so spracovateľmi ŠU

Predloženie všetkých relevantných podkladov

Urýchlené dokončenie ŠU a začatie samotného procesu

Ďakujem za pozornosť